

راهنمای اجرایی مصرف و اختلاط

دستورالعمل مصرف کنسانتره آجیلی پاکدان

ویژه گاو نر پرواری؛ شامل مقدار مصرف، برنامه عادت‌دهی، رطوبت جیره، ترتیب اختلاط در انواع میکسر و کنترل‌های روزانه.

۱۰٪

یونجه

۲۰٪

کاه

۷۰٪

کنسانتره

۱. اصول اصلی مصرف

این محصول به تنهایی خوراک کامل نیست.

کنسانتره آجیلی پاکدان باید همراه کاه و یونجه و به صورت کاملاً مخلوط شده مصرف شود. عرضه جداگانه اجزا باعث انتخاب گری دام و تغییر ترکیب واقعی خوراک مصرف شده می شود.

ترکیب جیره نهایی

- ۷۰ درصد کنسانتره آجیلی بر مبنای ماده خشک
- ۲۰ درصد کاه بر مبنای ماده خشک
- ۱۰ درصد یونجه بر مبنای ماده خشک

تعداد وعده

حداقل دو وعده در روز. در دوره عادت دهی یا هوای گرم، سه وعده ترجیح دارد. ساعت توزیع تا حد امکان ثابت بماند.

اندازه علوفه در TMR

کاه حدود ۲ تا ۳٫۵ سانتی متر و یونجه حدود ۲٫۵ تا ۴ سانتی متر باشد.

کنترل آخور

باقی ماندن ساقه بلند، خاکه یا ذرت جدا شده نشانه اختلاط یا اندازه ذرات نامناسب است.

ممنوع: کنسانتره آجیلی، ذرت چهارپر و جو فلیک دوباره آسیاب یا خرد نشوند.

۲. برنامه عادت دهی ۱۰ تا ۱۴ روزه

افزایش کنسانتره باید مرحله ای باشد.

بازه	کنسانتره	کاه	یونجه
روزهای ۱ تا ۳	۴۰٪	۴۰٪	۲۰٪
روزهای ۴ تا ۶	۵۰٪	۳۵٪	۱۵٪
روزهای ۷ تا ۹	۶۰٪	۲۵٪	۱۵٪
روزهای ۱۰ تا ۱۴	۷۰٪	۲۰٪	۱۰٪

در صورت افت ناگهانی مصرف، اسهال شدید، نفخ، کاهش نشخوار یا بی حالی گروهی، افزایش کنسانتره متوقف و وضعیت جیره و سلامت دام بررسی شود.

۳. مقدار خوراک روزانه

مقادیر زیر نقطه شروع اند و باید با مصرف واقعی و شرایط دامداری تنظیم شوند.

وزن دام	مصرف DM	کنسانتره	کاه	یونجه	کل خوراک
kg ۲۵۰	۲,۶%	kg ۵,۱	kg ۱,۴	kg ۰,۸	kg ۷,۳
kg ۳۰۰	۲,۶%	kg ۶,۱	kg ۱,۷	kg ۰,۹	kg ۸,۷
kg ۳۵۰	۲,۵%	kg ۶,۸	kg ۱,۹	kg ۱,۰	kg ۹,۷
kg ۴۰۰	۲,۴%	kg ۷,۵	kg ۲,۱	kg ۱,۱	kg ۱۰,۷
kg ۴۵۰	۲,۳%	kg ۸,۱	kg ۲,۳	kg ۱,۲	kg ۱۱,۶
kg ۵۰۰	۲,۳%	kg ۸,۹	kg ۲,۶	kg ۱,۳	kg ۱۲,۸
kg ۵۵۰	۲,۲%	kg ۹,۴	kg ۲,۷	kg ۱,۴	kg ۱۳,۵

فرض محاسبات: ماده خشک کنسانتره و کاه ۹۰٪ و ماده خشک یونجه ۸۶٪. مقادیر به صورت خوراک تازه ارائه شده اند.

۴. رطوبت و آب اختلاط

شروع معمول

۲۰٪

حدود ۱۲ لیتر آب برای ۱۰۰ کیلو مخلوط اولیه

در صورت سورتینگ

۲۵٪

افزایش مرحله ای و کنترل پایداری پلت

آزمایشی

۳۰٪

فقط با کنترل دما، آخور و فساد

روش افزودن آب: آب فقط در مرحله پایانی اختلاط، به صورت اسپری یکنواخت و برای همان وعده اضافه شود. آب داخل کیسه محصول ریخته نشود.

آزمون دستی رطوبت

یک مشت از جیره را فشار دهید. مخلوط باید لحظه ای شکل بگیرد و سپس به آرامی باز شود. آب نباید خارج شود، دست کاملاً خیس نشود و پلت ها حالت خمیری پیدا نکنند.

۵. شیوه اختلاط بر اساس دستگاه

روش بارگیری، طول علوفه و ظرفیت کاری دستگاه باید با نوع میکسر تطبیق داده شود.

روش پیشنهادی

فیدر میکسر یا میکسر TMR

اندازه علوفه: کاه ۲ تا ۳,۵ سانتی متر؛ یونجه ۲,۵ تا ۴ سانتی متر.

- 1 در مدل عمودی TMR ابتدا کاه و سپس یونجه وارد شود تا علوفه باز شود.
- 2 پس از باز شدن علوفه، کنسانتره آجیلی اضافه شود.
- 3 در مدل افقی TMR، بخشی از کنسانتره، علوفه پیش خرد شده و سپس باقی مانده کنسانتره لایه‌ای وارد شود.
- 4 آب در مرحله آخر به صورت اسپری یکنواخت اضافه شود.
- 5 پس از ورود آخرین جزء فقط تا یکنواخت شدن ادامه دهید تا پلت و فلیک بیش از حد خرد نشوند.

نکته اجرایی: شروع با رطوبت نهایی ۲۰ درصد؛ در صورت باقی ماندن سورتینگ یا گردوغبار، افزایش مرحله‌ای تا ۲۵ درصد.

قابل استفاده با محدودیت

میکسر عمودی پودری با ماریج مرکزی

اندازه علوفه: کاه ۱ تا ۲ سانتی متر؛ یونجه ۱,۵ تا ۲,۵ سانتی متر؛ بدون ساقه بلند و رشته‌ای.

- 1 یک سوم کنسانتره وارد شود.
- 2 بخشی از علوفه کوتاه و باز شده اضافه شود.
- 3 لایه‌های کنسانتره و علوفه به تناوب تکرار شوند.
- 4 دستگاه بیش از حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد ظرفیت کاری پر نشود.
- 5 آب فقط در پایان و به شکل مه‌پاش اضافه شود.

نکته اجرایی: رطوبت زیاد می‌تواند موجب چسبندگی به دیواره، تشکیل توده و فشار روی ماریج شود.

۶. ادامه روش‌های اختلاط

علوفه پیش‌خردشده

میکسر افقی ریبونی

اندازه علوفه: کاه ۱,۵ تا ۲,۵ سانتی‌متر؛ یونجه ۲ تا ۳ سانتی‌متر؛ قطعات بالاتر از ۴ تا ۵ سانتی‌متر محدود.

1 یک‌سوم کنسانتره وارد شود.

2 نیمی از کاه و یونجه اضافه شود.

3 یک‌سوم دیگر کنسانتره و سپس باقی‌مانده علوفه وارد شود.

4 باقی‌مانده کنسانتره اضافه شود.

5 آب در مرحله آخر پاشیده و اختلاط تا یکنواختی ادامه یابد.

نکته اجرایی: اگر علوفه روی سطح شناور ماند یا دور ریبون پیچید، طول برش و ظرفیت بار کاهش یابد.

برای حجم محدود

اختلاط دستی

اندازه علوفه: کاه و یونجه متوسط و یکنواخت؛ بدون کلوخه و بسته فشرده.

1 یک‌سوم علوفه روی سطح تمیز پخش شود.

2 یک‌سوم کنسانتره روی آن ریخته و سهم آب همان لایه اسپری شود.

3 لایه‌بندی سه بار تکرار شود.

4 کل مخلوط حداقل چهار بار از دو جهت زیرورو شود.

5 از چهار گوشه و مرکز نمونه بگیرید و در صورت اختلاف، اختلاط تکرار شود.

نکته اجرایی: فقط مقدار همان وعده آماده شود و خوراک مرطوب برای روز بعد نگهداری نشود.

۷. کنترل روزانه و هشدارهای نهایی

کنترل قبل از توزیع

- پلت‌ها تا حد زیادی سالم باشند.
- ذرت، جو و علوفه در همه نقاط دیده شوند.
- آب آزاد یا توده خمیری وجود نداشته باشد.
- ابتدا، وسط و انتهای تخلیه مشابه باشند.

کنترل دام

- مصرف و باقی‌مانده آخور
- نشخوار و قوام مدفوع
- نفخ یا علائم اسیدوز
- دسترسی دائمی به آب سالم و خنک

خوراک غیرقابل مصرف: خوراک گرم، ترش، کپک‌زده، مانده یا دارای بوی غیرطبیعی باید حذف شود.

- از افزودن مکمل، نمک، اوره، ملاس، روغن یا غلات اضافی بدون اصلاح فرمول خودداری شود.
- عملکرد نهایی تابع نژاد، سلامت، کیفیت علوفه، آب، مدیریت آخور و شرایط محیطی است.

این دستورالعمل، راهنمای اجرایی مصرف محصول است و جایگزین بازبینی جیره توسط متخصص تغذیه و ارزیابی وضعیت واقعی دامداری نیست.